

Warszawa, dnia 9 stycznia 2018 r.

Poz. 4

KOMUNIKAT

MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia 4 stycznia 2018 r.

w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia aktualizacji Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 9 Sprawozdanie z działalności

Ogłasza się uchwałę Nr 22/2017 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 9 Sprawozdanie z działalności, stanowiącą załącznik do komunikatu.

Minister Rozwoju i Finansów: wz. W. Janczyk

---

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 2331).

Załącznik do komunikatu Ministra Rozwoju i Finansów
z dnia 4 stycznia 2018 r. (poz. 4)

Uchwała Nr 22/2017
Komitetu Standardów Rachunkowości
z dnia 19 grudnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia aktualizacji Krajowego Standardu Rachunkowości

Nr 9 Sprawozdanie z działalności

Na podstawie § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz. U. poz. 1580, z późn. zm.) oraz § 5 ust. 14 wewnętrznego regulaminu działania Komitetu Standardów Rachunkowości, uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Komitet przyjmuje aktualizację Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 9 Sprawozdanie z działalności, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.
2. Zaktualizowany standard, o którym mowa w ust. 1, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministra Rozwoju i Finansów oraz ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2017 r.
3. W razie potrzeby doprowadzenia do porównywalności danych za rok ubiegły stosuje się KSR Nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dacie bilansu – ujęcie i prezentacja”.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Komitetu Standardów Rachunkowości
Joanna Dadacz

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
dr Teresa Cebrowska

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
dr Zdzisław Fedak

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
prof. dr hab. Jerzy Gierusz

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
dr hab. Radosław Ignatowski

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
Tomasz Konieczny

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
Elżbieta Kowalska

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
Krzysztof Kruszewski

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
dr Ernest Podgórski

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
Teresa Schubert

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
Agnieszka Stachniak

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
prof. dr hab. Gertruda Świdarska

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
Bogusława Toma

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
Katarzyna Tomaszewska

Członek
Komitetu Standardów Rachunkowości
dr hab. Joanna Wielgórska-Leszczyńska

Załącznik do załącznika do uchwały Nr 22/2017
Komitetu Standardów Rachunkowości
z dnia 19 grudnia 2017 r.

Krajowy Standard Rachunkowości nr 9 **„Sprawozdanie z działalności”**

Spis treści:

- I. Cel standardu
  - II. Zakres standardu
  - III. Definicje
  - IV. Cel, charakter i cechy jakościowe sprawozdania z działalności
  - V. Zasady sporządzania i prezentacji sprawozdania z działalności
  - VI. Zawartość sprawozdania z działalności
  - VII. Oświadczenie na temat stosowania ładu korporacyjnego
  - VIII. Oświadczenie (sprawozdanie) na temat informacji niefinansowych
- Załącznik

I. Cel standardu

- 1.1. Celem niniejszego Krajowego Standardu Rachunkowości, zwanego dalej standardem, jest pomoc w sporządzeniu sprawozdania z działalności (zwanego dalej „SzD”), zgodnego z przepisami art. 49, art. 49b i art. 55 ust. 2 oraz ust. 2a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.), zwanej dalej „Ustawą”¹⁾, odpowiadającego oczekiwaniom użytkowników, a zarazem promowanie dobrych praktyk w tym zakresie²⁾.
- 1.2. SzD jest sprawozdaniem opisowo-liczbowym i ma zindywidualizowany charakter, gdyż odzwierciedla specyfikę działalności jednostki i przedstawia jej dokonania oraz zamierzenia. Dlatego nie jest ani możliwe, ani zasadne tworzenie jednolitego, szczegółowego wzorca takiego sprawozdania. Odpowiednio standard zawiera tylko wskazówki odnoszące się do pożądanych cech, zawartości i układu SzD oraz zasad jego sporządzania i prezentacji. Stosując wskazówki zawarte w standardzie, jednostka – realizując postanowienia Ustawy – dostosowuje SzD do oczekiwań użytkowników uwzględniając zarazem właściwości jednostki, a w szczególności rodzaj, rozmiary i złożoność prowadzonej działalności oraz formę prawną.

II. Zakres standardu

- 2.1. Standard jest adresowany do jednostek – osób prawnych określonych w art. 49, 49b i 55 Ustawy, sporządzających roczne sprawozdania finansowe zarówno w myśl przepisów Ustawy, jak i MSR.
- 2.2. SzD sporządzają zobowiązane do tego jednostki wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym. Podobnie SzD grupy kapitałowej jest sporządzane wraz z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym. Wskazówki zawarte w standardzie, odnoszące się do SzD jednostki, mają odpowiednie zastosowanie do SzD grupy kapitałowej, chyba że postanowienia standardu stanowią inaczej.

W przypadku wymogu jednoczesnego przedstawienia SzD grupy kapitałowej oraz SzD jednostki dominującej i dużej zbieżności treści obu tych sprawozdań, aby uniknąć powielania informacji w obu tych sprawozdaniach, w SzD jednostki dominującej można zawrzeć odniesienie do SzD grupy kapitałowej, pod warunkiem że dotyczy tego samego okresu i jest udostępniane w tym samym czasie. Alternatywnie, SzD grupy kapitałowej może składać się

---

¹⁾ Zagadnienia, których omówienie w SzD jest wymagane w myśl art. 49 ust. 2, 2a, 2b, 3 i 3a oraz art. 49b ust. 2 Ustawy, zaznaczono odsyłaczami do odpowiednich przepisów Ustawy.

²⁾ Standard jest też zgodny z dokumentem IFRS Practice Statement „Management Commentary, A Framework for Presentation” wydanym w grudniu 2010 r. przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB). Dokument ten nie jest MSR w rozumieniu art. 2 ust. 1 oraz art. 10 ust. 3 Ustawy i art. 1 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. o stosowaniu międzynarodowych standardów rachunkowości (nie został przyjęty do porządku prawnego państw UE).

z dwóch części: SzD jednostki dominującej oraz części prezentującej informacje dotyczące całej grupy kapitałowej.

- 2.3. Wskazówki zawarte w standardzie mogą być także wykorzystane przy sporządzaniu sprawozdań o podobnym do SzD charakterze, a określonych w innych niż Ustawa przepisach.

III. Definicje

Użyte w standardzie określenia oznaczają:

- 3.1. **sprawozdanie z działalności** – opisowo-liczbowe sprawozdanie, o którym mowa w art. 49 i art. 55 ust. 2 Ustawy, a w odniesieniu do spółek akcyjnych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek komandytowo-akcyjnych i spółdzielni odpowiednio sprawozdanie zarządu z działalności lub sprawozdanie komplementariuszy, o których mowa w Kodeksie spółek handlowych i sprawozdanie z działalności, o którym mowa w ustawie Prawo spółdzielcze. Ustawa wymaga prezentacji przez wskazane w niej jednostki, jako odrębnej części SzD: (a) oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego, (b) oświadczenia na temat informacji niefinansowych. Stanowią one integralną część SzD.
- 3.2. **sprawozdanie finansowe** – sprawozdanie, o którym mowa w art. 45 i art. 55 Ustawy.
- 3.3. **jednostka** – jednostka wymieniona w art. 49 ust. 1 oraz art. 2 ust. 3 Ustawy; w przypadku SzD grupy kapitałowej, o której mowa w art. 55 ust. 1 Ustawy, przez jednostkę rozumie się grupę kapitałową, to jest jednostkę dominującą wraz z jednostkami zależnymi.
- 3.4. **jednostka zobowiązana** – jednostka wymieniona w art. 49b ust. 1 lub w art. 55 ust. 2b Ustawy, zobowiązana do zawarcia w SzD oświadczenia na temat informacji niefinansowych lub sporządzająca zamiast obowiązkowego oświadczenia odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych;
- 3.5. **emitent** – jednostka wymieniona w art. 49 ust 2a Ustawy, zobowiązana do zawarcia w SzD oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego.
- 3.6. **emitent zobowiązany** – emitent wymieniony w § 91 ust. 5 pkt. 4 lit. 1 Rozporządzenia (por. pkt. 3.10 standardu), zobowiązany do wskazania w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego opisu polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta.
- 3.7. **kierownik jednostki** – jedno- lub wieloosobowy organ zarządzający jednostką, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 Ustawy; w przypadku grupy kapitałowej jest to kierownik jednostki dominującej.
- 3.8. **organy jednostki** – zarząd, rada nadzorcza i/lub inne organy stanowiące jednostki.
- 3.9. **użytkownicy SzD – interesariusze jednostki** – osoby prawne lub fizyczne zainteresowane działalnością i/lub wynikami jednostki; kluczowymi użytkownikami są: inwestorzy,

pożyczkodawcy, inni wierzyciele – obecni i potencjalni, a także pracownicy, społeczności lokalne, instytucje państwowe.

- 3.10. **Rozporządzenie** – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. poz. 259).
- 3.11. **Wytyczne KE** – Komunikat Komisji – Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych (metodyka sprawozdawczości niefinansowej), Dz. Urz. UE 2017/C 215/01³⁾.

IV. Cel, charakter i cechy jakościowe sprawozdania z działalności

Cel sprawozdania z działalności

- 4.1. Celem SzD jest wzbogacenie wiedzy o jednostce dzięki dostarczaniu jego użytkownikom istotnych informacji uzupełniających sprawozdanie finansowe, z którym jest powiązane, oraz informacji dodatkowych ułatwiających ocenę jednostki – jej działalności, sytuacji, zamierzeń i perspektyw rozwoju.

SzD zawiera co najmniej omówienie i ocenę działalności, wyników oraz sytuacji jednostki wraz ze wskazaniem istotnych czynników ryzyka oraz opisem najważniejszych zagrożeń, w obliczu których jednostka się znajduje.

Ustawa nakłada także na jednostki obowiązek informowania w SzD o przewidywanym rozwoju. Dlatego dobrą praktyką jest zawarcie w SzD informacji o zamierzeniach jednostki. Zwiększa to przydatność SzD, gdyż poszerza wiedzę o jednostce i ułatwia użytkownikom podjęcie określonych decyzji.

- 4.2. SzD zawiera wyważoną i obiektywną prezentację i analizę informacji o jednostce, odpowiadających jej specyfice, wielkości i złożoności. Tym samym przyczynia się do lepszego poznania jednostki i zmniejsza ryzyko.

SzD jednostki może w szczególności stanowić pomoc przy ocenie dokonań członków organów jednostki (rozliczenia ich z odpowiedzialności) i udzielaniu im absolutorium z wykonania obowiązków.

Charakter Sprawozdania z działalności

- 4.3. Uzupełniając sprawozdanie finansowe, SzD zawiera informacje wyjaśniające warunki, zdarzenia i okoliczności, które kształtowały działalność, wyniki i sytuację przedstawione

---

³⁾ Dokument dostępny na stronie:
[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017XC0705\(01\)&from=PL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017XC0705(01)&from=PL)

w sprawozdaniu finansowym. Powinno to dopomóc w zrozumieniu, w jaki sposób mogą one wpływać na przyszłość jednostki.

Dopełniając sprawozdanie finansowe, SzD przedstawia dodatkowe, użyteczne informacje ilościowe i jakościowe, finansowe i niefinansowe, na temat działalności, wyników i sytuacji jednostki, które nie są zawarte w sprawozdaniu finansowym, ale są istotne dla oceny uzyskanych wyników, aktualnej sytuacji oraz ich zmian w przeszłości.

- 4.4. SzD przedstawia punkt widzenia kierownika jednostki zarówno na wydarzenia okresu objętego sprawozdaniem finansowym, jak i ich skutki w następnych okresach działalności jednostki.

SzD stanowi komentarz kierownika jednostki zawierający ocenę warunków, wyników i perspektyw działalności jednostki oraz wyjaśnienia umożliwiające zrozumienie specyfiki jej działalności, dokonań i sytuacji.

W szczególności przedmiotem omówienia są te czynniki, które wpływały na działalność, wyniki i sytuację jednostki w okresie objętym sprawozdaniem, oraz te, które prawdopodobnie będą miały wpływ na rozwój działalności, wyniki i sytuację w przyszłości. Dlatego znane kierownikowi jednostki w momencie sporządzania SzD informacje o zdarzeniach, decyzjach i czynnikach mogących mieć istotny wpływ na przyszłość, wymagają ujawnienia i opisanie w SzD.

SzD przedstawia zarazem pogląd kierownika jednostki na jej przyszłość, wynikający z analizy perspektyw rozwoju i zamierzonych działań, oraz określenia celów jednostki i warunków ich realizacji (w tym ryzyka i zagrożeń).

Cechy jakościowe sprawozdania z działalności

- 4.5. SzD jest użyteczne, jeżeli jest wiarygodne, przydatne, zrozumiałe oraz porównywalne.
- 4.6. SzD jest wiarygodne, jeżeli prezentowane w nim informacje są prawdziwe, obiektywne, poprawne i zgodne ze sprawozdaniem finansowym. Wiarygodność SzD mogą wzmacniać informacje pochodzące z zewnętrznych, uznanych, rzetelnych źródeł. Mogą to być np. informacje dotyczące warunków makroekonomicznych i rynkowych, zewnętrzne analizy, oceny i rekomendacje.

W przypadku, gdy SzD zawiera informacje pochodzące ze źródeł zewnętrznych (np. publikacje instytucji badawczych, statystycznych, nadzorczych, doradczych lub analizy branżowe, rynkowe itp.), ich źródła wymagają wskazania. Ze SzD powinno jednoznacznie wynikać co stanowi fakty, co zaś interpretacje, opinie i wnioski. Informacje na temat przyszłości (projekcje, prognozy) wymagają oddzielenia od informacji dotyczących przeszłości i przedstawienia wraz z dotyczącymi ich założeniami.

- 4.7. Informacje zawarte w SzD są prawdziwe, jeżeli fakty przedstawiono rzetelnie, zaś przewidywania wynikają z realistycznych przesłanek i ustalono je przy zastosowaniu poprawnych metod.
- 4.8. Informacje zawarte w SzD są obiektywne, jeśli ich dobór i prezentacja nie są stronnicze, a także jeżeli w otwarty i wyważony sposób przedstawione zostały zarówno dobre, jak i złe informacje (korzystne i niekorzystne aspekty). W SzD należy unikać jakiegokolwiek manipulacji, polegającej np. na celowym pominięciu, zaakcentowaniu, bądź osłabieniu znaczenia informacji lub jednostronnym przedstawieniu określonych zagadnień. Szanse i możliwości oraz ryzyka i zagrożenia omawia się odrębnie.
- 4.9. Informacje zawarte w SzD są poprawne, jeżeli są wolne od błędów – zarówno dotyczących wyboru informacji i sposobu ich prezentacji, jak i samego procesu tworzenia tych informacji -oraz możliwe do sprawdzenia. Bezbłędności nie należy utożsamiać z pełną poprawnością. Przykładowo, przedstawiane przez jednostkę prognozy nie mogą zostać określone jako poprawne lub niepoprawne, jednak można je uznać za wiarygodne, jeżeli nie popełniono istotnych błędów przy przyjęciu założeń oraz doborze metod i przeprowadzaniu szacunku, a także odpowiednio je opisano i wyjaśniono.
- Informacje zawarte w SzD są możliwe do sprawdzenia, gdy fakt wiernego odzwierciedlenia danego zagadnienia lub racjonalnej oceny przyszłości może zostać zweryfikowany.
- 4.10. Informacje zawarte w SzD są zgodne ze sprawozdaniem finansowym, jeżeli w odniesieniu do przeszłości i terażniejszości odpowiadają informacjom zawartym w sprawozdaniu finansowym, które uzupełniają. Ich szczegółowość i układ mogą się różnić. Dane finansowe nie pochodzące bezpośrednio ze sprawozdania finansowego wymagają odpowiedniego oznaczenia.
- Jeżeli istnieje powiązanie między wartościami wykazanymi w rocznym sprawozdaniu finansowym a informacjami zawartymi w SzD jednostki, SzD zawiera odniesienia do kwot wykazanych w sprawozdaniu finansowym, a także dodatkowe wyjaśnienia dotyczące tych kwot⁴⁾.
- 4.11. SzD jest przydatne użytkownikom, jeżeli pomaga ocenić przeszłe, terażniejsze i przyszłe zdarzenia dotyczące jednostki, albo potwierdzić lub skorygować dotychczasowe oceny tych zdarzeń. Na przydatność informacji wpływa istotność, przejawiająca się ich trafnym doбором, pozwalającym koncentrować się na kluczowych sprawach oraz właściwa szczegółowość, co pozwala na przedstawienie rzetelnego i jasnego obrazu działalności, wyników i sytuacji jednostki oraz stojących przed nią szans i zagrożeń. Rodzaj informacji uznanych za istotne zależy od specyfiki jednostki oraz charakteru i kontekstu tych informacji.

---

⁴⁾ Por. art. 49 ust. 3a oraz art. 49b ust. 4 Ustawy.

Przy ocenie czy informacja jest istotna bierze się pod uwagę szereg czynników, w tym: model biznesowy (por. pkt 8.5 standardu), strategię i główne ryzyka, na jakie jednostka jest narażona, główne kwestie sektorowe, potrzeby i oczekiwania głównych interesariuszy, wpływ działalności na otoczenie (dotkliwość skutków), czynniki związane z polityką publiczną i przepisami prawa⁵⁾.

Podobnie jak w przypadku informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, informacje wykazywane w SzD należy uznać za istotne, jeśli ich pominięcie lub zniekształcenie może wpływać na decyzje podejmowane na ich podstawie przez użytkowników tych sprawozdań⁶⁾.

- 4.12. SzD jest zrozumiałe, jeżeli posługuje się prostym językiem, stosuje odpowiednią, ścisłą klasyfikację oraz zawiera czytelny opis i prezentację informacji. Może temu sprzyjać uzupełnienie lub zastąpienie opisu słownego innymi formami prezentacji, np. tabelami, wykresami, schematami. Jeżeli konieczne jest stosowanie specyficznej terminologii branżowej i/lub obcojęzycznej, niezbędne jest wyjaśnienie użytych terminów. Można to uczynić bezpośrednio w tekście lub w przypisach, albo w słowniczku pojęć zamieszczonym w/lub dołączonym do SzD. Ważne jest przy tym zapewnienie spójnego stosowania owych terminów i tłumaczeń we wszystkich publikacjach jednostki, w szczególności w całym SzD i sprawozdaniu finansowym.

Przyjmuje się założenie, że użytkownicy SzD posiadają podstawową wiedzę z zakresu finansów, zarządzania i rachunkowości.

- 4.13. SzD jest porównywalne w czasie, jeżeli zawiera informacje prezentowane dla tych samych okresów porównawczych, które wykazuje się w sprawozdaniu finansowym, w miarę możliwości wydłużone do 3 lub 5 lat-a informacje te są sporządzone i prezentowane według tych samych zasad (por. rozdz. V standardu).

W przypadku zakłóceń porównywalności informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym jednostka stosuje się do postanowień Krajowego Standardu Rachunkowości nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja”. W przypadku zakłóceń porównywalności innych informacji jednostka – zależnie od znaczenia informacji i kosztów ich doprowadzenia do porównywalności – decyduje o ich przeliczeniu lub zaniechaniu doprowadzania do porównywalności, podając w SzD stosowne objaśnienia.

Nie jest możliwe zapewnienie pełnej porównywalności SzD sporządzanych przez różne jednostki z uwagi na ich zindywidualizowany charakter. Jednak zastosowanie zasad

---

⁵⁾ Por. pkt. 3.1. Wytycznych KE

⁶⁾ Por. art. ust. 4a Ustawy.

proponowanych w standardzie może ułatwić użytkownikom wyszukanie określonych grup informacji w SzD różnych jednostek.

4.14. W niektórych przypadkach zakres lub szczegółowość informacji ujawnianych w SzD może ulec ograniczeniu z uwagi na:

- zagrożenie naruszenia słusznego interesu jednostki wynikające z ujawnienia poufnych informacji,
- charakter informacji uzasadniający opóźnione przekazywanie ich do publicznej wiadomości (z uwagi na istotnie szkodliwy wpływ na sytuację rynkową jednostki); informacje te mogą dotyczyć np. prowadzonych negocjacji, umów zawartych pod warunkiem zawieszającym, stron lub warunków niektórych umów itd.,
- wysoki koszt pozyskania informacji, przewyższający korzyści z nich płynące. Należy mieć na względzie, że SzD służy objaśnieniu informacji już pozyskanych, które znajdują się w sprawozdaniu finansowym lub były przygotowane dla celów zarządzania jednostką.

Ograniczenia informacji przedstawianych w SzD nie mogą dotyczyć zagadnień wymienionych w art. 49 ust. 2 i 3 Ustawy, jeżeli występują one w jednostce i są istotne.

V. Zasady sporządzania i prezentacji sprawozdania z działalności

5.1. SzD wymaga wyraźnego zidentyfikowania i wyodrębnienia spośród innych informacji udostępnianych przez jednostkę lub grupę kapitałową poprzez podanie nazwy dokumentu, nazwy jednostki oraz okresu, którego dotyczy.

SzD sporządza się w języku i walucie polskiej. Jeżeli interes użytkowników sprawozdania przemawia za jego publikacją w innych językach i walutach, jednostka może dodatkowo przedstawić tłumaczenie tego dokumentu, a także zawrzeć w nim dane przeliczone na inne waluty. Jeżeli dane prezentowane są w innej walucie niż waluta sprawozdania finansowego, podaje się zasady, według których przeliczono dane sprawozdania finansowego, w tym sposób ustalenia kursów.

5.2. SzD obejmuje ten sam okres co sprawozdanie finansowe. Jeżeli jednak po dniu kończącym okres sprawozdawczy, a przed zatwierdzeniem SzD nastąpiły zdarzenia wywierające istotny wpływ na sytuację jednostki, to wymagają one odpowiedniego uwzględnienia w SzD.

5.3. SzD prezentuje informacje dotyczące jednostki jako całości, a w miarę potrzeby także dotyczące poszczególnych obszarów (segmentów) jej działalności, zaś w przypadku skonsolidowanego SzD – kluczowych jednostek grupy kapitałowej. Jeżeli jednostka wyodrębnia dla celów zarządczych segmenty operacyjne, to w SzD przedstawia działalność, wyniki, sytuację i perspektywy rozwoju w podziale na te segmenty.

5.4. Sprawozdanie finansowe zwykle prezentuje informacje tylko dla dwóch okresów. Dobrą praktyką jest, by SzD wydłużało wstecz rozpatrywane okresy do 3 lub 5 lat, co umożliwia

ocenę tendencji i trendów. Rozpatrywany horyzont czasowy zależy od branży, charakteru danego zagadnienia itp., a także posiadania danych porównawczych.

- 5.5. SzD podpisuje – podając datę podpisu – kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy – wszyscy członkowie tego organu. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączanego do SzD.
- 5.6. SzD wymaga udostępniania łącznie ze sprawozdaniem finansowym, które uzupełnia, w tym samym terminie.
- 5.7. Jeżeli objęte SzD informacje zostały przed jego sporządzeniem poddane weryfikacji lub stanowiły przedmiot usługi poświadczającej, innej niż badanie sprawozdania finansowego, celowe jest do SzD dołączyć opinię lub raport z tej czynności sporządzone przez eksperta (w tym biegłego rewidenta), za jego zgodą.
- 5.8. Treści zawarte w SzD wymagają przedstawienia w sposób kompleksowy, przejrzysty i spójny. Dotyczy to zarówno opisu, tabel, wykresów i schematów oraz sposobu organizacji i uporządkowania treści SzD jak też zgodności z innymi sprawozdaniami jednostki (w szczególności jej sprawozdaniami finansowymi oraz innymi dokumentami przekazywanymi użytkownikom np. raportami śródrocznymi). Aby zapewnić zwięzłość i ograniczyć powtórzenia, SzD może zawierać wewnątrz odniesienia lub oznaczenia, zapewniając powiązania z innymi informacjami.
- 5.9. SzD powinno zawierać wszystkie wymagane Ustawą informacje oraz może odsyłać do dodatkowych informacji zawartych w innych sprawozdaniach jednostki, a w szczególności do dodatkowych informacji i objaśnień stanowiących część sprawozdania finansowego.
Dobłą praktyką jest przedstawianie w SzD zarówno informacji wymaganych Ustawą, jak i ujawnień dobrowolnych, tak by sprawozdanie to było dokumentem kompleksowym.
Jeżeli jednostka publikuje kilka sprawozdań opisowych zawierających dodatkowe ujawnienia (np. raport na temat wpływu jednostki na środowisko naturalne, raport na temat kapitału intelektualnego, raport na temat społecznej odpowiedzialności, raport na temat ryzyka), to nie jest właściwe odesłanie do takiego dokumentu w celu uzyskania informacji celowo pominiętych w SzD. Na przykład nie byłoby właściwe wskazanie, że opis czynników ryzyka i zagrożeń jednostki zawiera odrębny Raport na temat ryzyka. Raporty takie mogą natomiast stanowić odrębną część SzD, jak również zostać powtórzone w osobnych publikacjach jednostki.
Jednostka zobowiązana wypełnia wymóg zawarcia w SzD informacji wskazanych w art. 49 ust. 3 pkt 2 Ustawy (kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki oraz informacje dotyczące zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego) poprzez zawarcie ich w ramach szerszego wymogu wynikającego z art. 49b Ustawy,

tj. przedstawiając w rozszerzonym zakresie informacje niefinansowe. Jeśli jednostka zobowiązana sporządzi (zamiast oświadczenia na temat informacji niefinansowych) odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, które należy zamieścić na stronie internetowej jednostki, to zamieszcza ona w SzD odesłanie do tego sprawozdania (por. pkt 8.1 standardu)⁷⁾.

- 5.10. Przejrzystość SzD (jasność, jednoznaczność), uzyskuje się dzięki nadaniu mu odpowiedniego układu (struktury), właściwemu grupowaniu informacji i doborowi formy prezentacji.
- 5.11. Układ SzD (kolejność przedstawianych informacji) może być swobodnie kształtowany przez jednostkę. Ważne jest zapewnienie, by uwzględnione zostały w nim wszystkie wymagane Ustawą informacje, natomiast sposób ich grupowania i prezentacji zależy od specyfiki jednostki, oczekiwań użytkowników i koncepcji kierownika jednostki co do kształtu SzD. Przykład kolejności przedstawiania tematów zawiera rozdz. VI standardu.
- 5.12. Tematyka SzD w zależności od obszerności i szczegółowości, może być zgrupowana w wyodrębnione części (np. rozdziały i podrozdziały). Celowe jest wówczas nadanie im odpowiednich tytułów lub nagłówków oraz zamieszczenie spisu treści, gdyż ułatwia to użytkownikom orientację w układzie SzD i szybkie znalezienie pożądanych informacji.
- 5.13. Wszelkie tabele, wykresy i schematy włączane do SzD wymagają opisu: opatrzenia tytułem, oznaczenia treści kolumn, wierszy, wykresów, w przypadku danych liczbowych – wskazania jednostki miary, w niektórych przypadkach – wskazania źródła danych. Celowe jest przyjęcie w całym sprawozdaniu tego samego poziomu dokładności prezentacji danych liczbowych, a także zastosowanej w sprawozdaniu finansowym kolejności prezentowanych danych (od okresów późniejszych do wcześniejszych lub odwrotnie). Aby SzD było kompletne, zasadne jest zawarcie w nim odwołań do stosownych dokumentów zawierających określone informacje (np. odpowiedniego objaśnienia do sprawozdania finansowego lub odpowiedniego raportu). Nie jest natomiast wskazane powtarzanie w SzD informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym (np. w dodatkowych informacjach i objaśnieniach) lub innych dokumentach, do których udostępniania jednostka jest zobowiązana, jeżeli nie stanowią one przedmiotu komentarza lub pogłębionej analizy. Ponowna publikacja tych samych informacji nie przynosi dodatkowych korzyści.
- 5.14. Informacje na temat przyszłości mogą być zaprezentowane w formie danych liczbowych i/lub opisu. Przydatność SzD zwiększa często przedstawianie projekcji lub prognoz wraz z założeniami leżącymi u ich podstaw. Jeżeli jednostka prezentuje liczbowe informacje dotyczące przyszłości, wskazane jest przyjęcie takiego horyzontu czasowego, dla którego możliwe jest dokonywanie racjonalnych projekcji lub prognoz. Zamieszczenie projekcji

⁷⁾ Por. art. 49b ust. 9 oraz art. 55 ust. 2c Ustawy.

wybiegających daleko w przyszłość obarczone jest zwiększoną niepewnością, że projekcje te okażą się nietrafne. Przedstawiając informacje odnoszące się do przyszłości, celowe jest wskazać niepewność z nimi związaną, tak by użytkownicy należycie zrozumieli ich charakter. Zasadne jest dodanie zastrzeżenia, że zawarte w SzD przewidywania nie stanowią obietnicy ani zapewnienia kierownika jednostki i są obarczone niepewnością, zatem powinny być traktowane ostrożnie i z rozwagą.

- 5.15. Dla scharakteryzowania działalności, wyników i sytuacji jednostki, w SzD przytacza się kluczowe, służące do oceny mierniki finansowe i niefinansowe (w tym również mające charakter wskaźników, to jest relacji). Poszczególne mierniki wymagają opisu, ze wskazaniem celu ich stosowania, zasad obliczania, źródeł danych, gdy nie pochodzą ze sprawozdania finansowego. Są to np. dane dotyczące inflacji, stóp procentowych, kursów walutowych, cen surowców itp. Mierniki przedstawia się co najmniej dla bieżącego i poprzedniego roku obrotowego, (dobrą praktyką jest prezentowanie danych za okresy dłuższe, np. 3 lub 5-letnie) wraz z wyjaśnieniem przyczyn zmian oraz interpretacją. Przydatne jest wskazanie trendu i omówienie możliwego kształtowania się poszczególnych wielkości w przyszłości, a także porównanie mierników do wielkości uznanych za wzorcowe (o ile takie istnieją) lub przeciętnych dla branży bądź sektora.
- 5.16. Przy doborze mierników jednostka może wykorzystać ich zestawy opracowane przez różne polskie lub międzynarodowe instytucje lub organizacje środowiskowe; korzystanie z takich wzorców ułatwia porównywanie wyników jednostki oraz interpretację i ocenę. Jeżeli w SzD zastosowano takie mierniki przytoczenia wymagają standardy, które je definiują i stosowne dokumenty zewnętrzne opisujące owe standardy⁸⁾.
- 5.17. Stosowane mierniki wynikają przede wszystkim z danych pochodzących ze sprawozdania finansowego. W przypadku braku takich danych stosowane są szacunki opatrzone odpowiednim komentarzem.

Jeżeli do obliczenia miernika (np. EBIT⁹⁾, EVA¹⁰⁾) przyjęto zmodyfikowane dane ze sprawozdania finansowego wyjaśnia się, w jaki sposób zostały one ustalone.

Jeżeli SzD odwołuje się do dokumentów zewnętrznych, konieczne jest jednoznaczne wskazanie, gdzie są one dostępne. W przypadku publikacji wersji elektronicznej SzD

---

⁸⁾ Przykłady standardów, ramowych koncepcji, norm i wytycznych dotyczących mierników wyników oraz ujawniania informacji przedstawia Załącznik .

⁹⁾ EBIT (Earnings before deducting interest and taxes) – zysk z działalności operacyjnej a więc przed odliczeniem różnicy między przychodami a kosztami finansowymi, zyskami i stratami nadzwyczajnymi oraz podatku dochodowego.

¹⁰⁾ EVA (Economic Value Added) – ekonomiczna wartość dodana; wzrost wartości następuje, jeżeli w wyniku działalności operacyjnej i inwestycyjnej stopa zwrotu zainwestowanego w jednostkę kapitału jest wyższa od kosztu pozyskania i dysponowania tym kapitałem.

przydatne jest zawarcie hiperłączy ułatwiających odnalezienie owych dokumentów lub konkretnych informacji w nich zawartych.

- 5.18. Spójność informacji przedstawionych w SzD przejawia się w ich zgodności wewnętrznej oraz z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym (por. pkt 4.10 standardu).

W celu przedstawienia zagadnień z punktu widzenia kierownika jednostki, SzD może prezentować określone dane finansowe w innym układzie, niż wynika to ze sprawozdania finansowego. W szczególności w SzD mogą być przedstawiane scalone lub przekształcone dane finansowe. Wyjaśnienia wymaga wówczas sposób, w jaki przekształcono dane i powiązано poszczególne pozycje z odpowiednimi pozycjami wykazanymi w sprawozdaniu finansowym.

- 5.19. Jeżeli jednostka prezentuje w SzD opublikowane wcześniej dane finansowe, pochodzące ze sprawozdań finansowych sporządzonych według różnych podstaw prawnych (np. Ustawy i MSR) konieczne jest zapewnienie ich porównywalności i odpowiednie przekształcenie – co najmniej – informacji obejmujących dane za okresy, za które jest to wymagane przez odnośne przepisy dotyczące sporządzenia sprawozdania finansowego. Nie jest niezbędne przekształcanie informacji za wcześniejsze okresy; wystarczy wskazać, w których okresach stosowano, jakie przepisy i nadać taką postać prezentowanym informacjom, która umożliwi porównania i zapewnić ciągłość w czasie, a także przedstawić opisowo różnice w zasadach rachunkowości. Dobrą praktyką jest przedstawienie informacji finansowych za „okres przejściowy” według „starych” i „nowych” zasad.

- 5.20. Jeżeli jednostka publikuje raporty śródroczne, w tym wymagane innymi przepisami niż Ustawa, informacje zawarte w SzD nie mogą być z nimi sprzeczne. Ewentualne różnice wymagają wyjaśnienia.

VI. Zawartość sprawozdania z działalności

- 6.1. SzD przedstawia we wstępie nazwę, formę prawną, siedzibę jednostki i jej kapitał podstawowy (np. zakładowy, fundusz udziałowy, założycielski), aktualny skład organów jednostki oraz ewentualne ich zmiany, jakie nastąpiły w trakcie okresu sprawozdawczego do dnia podpisania SzD.

- 6.2. Dla zrealizowania celu SzD (por. rozdz. IV) prezentuje ono ogólną charakterystykę:

- działalności i zasobów jednostki,
- jej celów i ryzyka, na które jest narażona,
- osiągniętych wyników i aktualnej sytuacji z przedstawieniem kluczowych osiągnięć oraz perspektyw rozwoju.

Emitenci przedstawiają ponadto oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego (patrz rozdział VII standardu).

SzD jednostki zobowiązanej obejmuje także rozszerzone informacje niefinansowe (patrz rozdział VIII standardu). Aby zachować układ narracji i spójność prezentacji, ale jednocześnie uniknąć powtórzeń, jednostka może przedstawić w innych częściach SzD skróconą prezentację i odniesienia do właściwych fragmentów oświadczenia (sprawozdania) na temat informacji niefinansowych.

- 6.3. SzD ma zindywidualizowany charakter odzwierciedlający specyfikę jednostki, dlatego przy jego sporządzaniu konieczne jest elastyczne podejście (por. pkt 1.2 standardu). Przedstawiona w standardzie tematyka SzD i kolejność jej omawiania nie mogą być traktowane jako schemat, wzór ani lista kontrolna. Są to wskazówki, których uwzględnienie przy sporządzaniu SzD rozważa kierownik jednostki. Układ, zakres i szczegółowość SzD są uwarunkowane postanowieniami art. 49 ust. 2, 3 i 3a oraz art. 49b ust. 2, 3 i 4 Ustawy, charakterem działalności jednostki oraz potrzebami informacyjnymi jego użytkowników.

Przedstawione dalej sugestie dotyczące zawartości SzD dotyczą przede wszystkim jednostek większych, o złożonej działalności. Przyjmuje się bowiem założenie, że wyjaśnienia niemające zastosowania zostaną pominięte, co dotyczy zwłaszcza jednostek mikro i jednostek małych, które – jeżeli sporządzają SzD – mogą nie wykazywać w nim niefinansowych wskaźników efektywności oraz informacji dotyczących zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego¹¹⁾.

- 6.4. Z SzD powinno – zgodnie z punktem 4.4 standardu – wynikać, jak kierownik jednostki ocenia działalność jednostki, jej rozwój i sytuację, ze wskazaniem, czy w okresie sprawozdawczym rozwój był korzystny a sytuacja zadowalająca i jakie są perspektywy rozwoju. Odnosi się przy tym do wcześniej deklarowanych zamierzeń dotyczących rozwoju działalności i sytuacji, a w przypadku znacznych rozbieżności, między nimi a stanem faktycznym, omawia tego przyczyny.

Charakterystyka działalności i zasobów

- 6.5. SzD zawiera opis jednostki i prowadzonej przez nią działalności – jej istoty i specyfiki (jej modelu biznesowego). Ma to pozwolić – na tle uwarunkowań, które wpływają na funkcjonowanie – na zrozumienie i ocenę działalności, wyników i sytuacji oraz perspektyw jednostki. SzD przedstawia, czym jednostka się zajmuje, jakie są kluczowe obszary jej działalności, gdzie ją prowadzi i jakie są tego efekty. W przypadku SzD spółki działającej w ramach grupy kapitałowej, przydatne może być zamieszczenie informacji o miejscu i roli jednostki w grupie i jej relacji do innych jednostek powiązanych.

---

¹¹⁾ Por. art. 49 ust. 6 Ustawy.

- 6.6. SzD zawiera w szczególności informacje na temat prawnej i organizacyjnej struktury jednostki, a w przypadku sprawozdania skonsolidowanego – struktury grupy i jej głównych jednostek (powiązań kapitałowych i organizacyjnych).
- 6.7. Jeżeli jednostka posiada oddziały (zakłady)¹²⁾, SzD przedstawia ich nazwę, lokalizację, charakterystykę, przedmiot działalności, sposób organizacji i zarządzania, oraz wskazanie, czy sporządzają odrębne sprawozdania finansowe.
- 6.8. Dobrą praktyką jest prezentacja przyjętych przez jednostkę wartości (normy, zasady), wewnętrznych kodeksów postępowania, a także stosowanych lub wdrażanych systemów zarządzania potwierdzonych stosownymi certyfikatami (np. zarządzania jakością).
- 6.9. SzD zazwyczaj przedstawia informacje na temat działalności jednostki w okresie sprawozdawczym uzupełnione o informacje na temat:
- branży (sektora), w której prowadzona jest działalność i jej specyfiki,
  - istotnych uwarunkowań makroekonomicznych i prawnych wpływających na działalność branży i jednostki,
  - głównych wyrobów, towarów i usług, które jednostka sprzedaje oraz kluczowych procesów wewnętrznych,
  - głównych rynków, na których jednostka prowadzi działalność i jej pozycji na tych rynkach,
  - głównych zasobów warunkujących prowadzenie działalności.
- 6.10. Charakteryzując swoją działalność jednostka koncentruje się na przedstawieniu jej rozwoju. Zarazem omawia zdarzenia zewnętrzne i wewnętrzne, które istotnie wpłynęły na jej działalność, wyniki i sytuację.
- 6.11. Przedstawiany w SzD opis branży (istotnych jej obszarów i segmentów), w których jednostka działa, celowe jest ująć w taki sposób, by użytkownicy sprawozdania zrozumieli specyfikę działalności i kluczowe czynniki powodzenia.
- 6.12. Znaczący wpływ na działalność i możliwość rozwoju jednostki wywierają zazwyczaj warunki makroekonomiczne. SzD przedstawia – w miarę potrzeby – kluczowe czynniki makroekonomiczne jak: stopa wzrostu PKB, stopy procentowe, stopa inflacji, kursy walutowe itp., państw i regionów, w których jednostka prowadzi działalność, ze wskazaniem ich wpływu na działalność.
- Jeżeli dla działalności i sytuacji jednostki istotne są także inne czynniki zewnętrzne, jak np. uwarunkowania społeczne, technologiczne, związane z ochroną środowiska naturalnego¹³⁾ itd., ich omówienie zamieszcza się w SzD.

---

¹²⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 6 Ustawy.

¹³⁾ Por. art. 49 ust. 3 pkt 2 Ustawy.

- 6.13. Jeżeli na działalność jednostki istotny wpływ wywierają określone przepisy prawa (np. podatkowe, dewizowe, ochrony własności intelektualnej, ochrony środowiska), SzD zawiera ich omówienie; w szczególności dotyczy to jednostek z sektorów regulowanych (np. instytucji finansowych). Omówienie polega na przedstawieniu ogólnych ram prawnych działalności branży i jednostki, w tym zwłaszcza nowych regulacji oraz decyzji i działań regulatorów, które mogą wpływać na jednostkę: na sposób jej działalności (w tym m.in. zakres oferty, sposoby dostarczania wyrobów, towarów i usług, politykę cenową, politykę inwestycyjną, politykę dywidendową itp.) oraz osiągnięte wyniki (w tym m.in. koszty wdrażania nowych przepisów).
- 6.14. Informacje na temat przedmiotu działalności jednostki uszczegóławia prezentacja wyrobów, towarów i usług przez nią oferowanych. Nie chodzi przy tym o szczegółowe przedstawianie oferty jednostki, lecz wskazanie głównych pozycji asortymentu i ich opis umożliwiający użytkownikom SzD m.in. ocenę pozycji i wyników jednostki oraz szans rozwojowych i ryzyka. Dobrą praktyką jest przedstawienie informacji na temat: sprzedaży głównych wyrobów, towarów i usług, ze wskazaniem ewentualnych zmian, które nastąpiły w dynamice i strukturze w stosunku do lat poprzednich, oraz grup nabywców (użytkowników wyrobów, towarów i usług i charakteru relacji z nimi). Zasadne jest wskazanie udziału nowych wyrobów i usług w sprzedaży ogółem oraz ich perspektyw rozwojowych.
- 6.15. Celem opisu kluczowych procesów wewnętrznych jest ogólne przedstawienie procesów wytwarzania wyrobów i świadczenia usług oraz zbytu. W opisie procesów produkcji wskazuje się na czynniki decydujące o rozwoju. W opisie procesów zbytu wskazuje się metody i kanały dostarczania odbiorcom wyrobów, towarów i usług. Dobrą praktyką jest opis zastosowanych innowacji i ich wpływu na działalność jednostki.
- 6.16. O ile sezonowość i cykliczność produkcji lub zbytu głównych pozycji asortymentu wywiera istotny wpływ, wskazuje się jak te zjawiska wpłynęły na działalność, wyniki oraz sytuację jednostki.
- 6.17. Opis działalności jednostki uzupełnia prezentacja rynków (lub segmentów), na których jest obecna: ich charakterystyka (wielkość, trend rozwoju, ocena popytu i podaży, potencjał wzrostu), atrakcyjność i konkurencyjność wraz z omówieniem i oceną pozycji jednostki na rynkach oraz zmiany w ciągu okresu sprawozdawczego (np. poprzez wskazanie udziału jednostki w rynku albo miejsca w rankingach). Prezentacja rynków następuje najczęściej według kryterium wyrobów, towarów i usług, klientów lub obszaru geograficznego, stosownie do specyfiki branży i jednostki.

- 6.18. Jeżeli jednostka prowadzi prace badawczo-rozwojowe¹⁴⁾ to przedstawia ważniejsze osiągnięcia i charakteryzuje zakres tych prac, bez względu na to czy prowadzi je we własnym zakresie, czy korzysta z usług badawczo-rozwojowych świadczonych przez strony trzecie. Omówienie tych zagadnień nie zależy od tego czy koszty prac rozwojowych zostały aktywowane.
- 6.19. SzD przedstawia kluczowe zasoby jednostki: rzeczowe, kadrowe, finansowe i niematerialne, nieodzowne dla niezakłóconego prowadzenia i rozwoju działalności oraz wskazuje, w jaki sposób wykorzystuje je dla realizacji postawionych celów. W szczególności istotny jest opis tych zasobów, które nie są uwzględnione w bilansie. Rodzaje zasobów stanowiące przedmiot opisu zależą od specyfiki branży i samej jednostki. Zazwyczaj podaje się informacje na temat:
- zasobów rzeczowych,
  - dostępu do zasobów naturalnych,
  - zasobów ludzkich,
  - posiadanych zasobów niematerialnych (np. informacje dotyczące: patentów, znaków towarowych, czynników składających się na wartość firmy).
- Jednostka zobowiązana przedstawia kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności w oświadczeniu (sprawozdaniu) na temat informacji niefinansowych (por. pkt 8.1 standardu)¹⁵⁾.
- 6.20. W opisie zasobów rzeczowych uwzględnia się ich dostępność, sposób i źródła pozyskiwania i relacje jednostki z ich dostawcami, a także zobowiązanie do przekazania zasobów stronom trzecim, zdolność jednostki do uzyskiwania korzyści ekonomicznych z posiadanych zasobów (np. stopień wykorzystania zdolności wytwórczych) oraz ryzyko związane z posiadanymi zasobami i działaniami, do których są one wykorzystywane.
- 6.21. SzD przedstawia najważniejsze informacje na temat zagadnień pracowniczych¹⁶⁾, w tym o wielkości i strukturze (wykształcenie, wiek, płeć) zatrudnienia, wynagrodzeniach, fluktuacji, świadczeniach na rzecz pracowników.
- Jednostka zobowiązana przedstawia zagadnienia pracownicze w oświadczeniu (sprawozdaniu) na temat informacji niefinansowych (por. pkt 8.1 standardu)¹⁷⁾.
- 6.22. Jeżeli jednostka posiada na koniec roku lub posiadała w ciągu roku własne udziały/akcje¹⁸⁾, w SzD przedstawia się: przyczynę (uzasadnienie) ich nabycia w roku obrotowym,
- liczbę i wartość nominalną nabytych oraz zbytych w roku obrotowym udziałów/akcji (w przypadku braku wartości nominalnej – ich wartość księgową), ze wskazaniem ich udziału procentowego w kapitale podstawowym,

¹⁴⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 3 Ustawy.

¹⁵⁾ Por. art. 49b ust. 10 oraz art. 55 ust. 2d Ustawy.

¹⁶⁾ Por. art. 49 ust. 3 pkt 2 Ustawy.

¹⁷⁾ Por. art. 49b ust. 10 oraz art. 55 ust. 2d Ustawy.

¹⁸⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 5 Ustawy.

- w przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego - równowartość tych udziałów/akcji,
- liczbę i wartość nominalną wszystkich udziałów/akcji nabytych i zatrzymanych (w razie braku wartości nominalnej – wartość księgową), ze wskazaniem ich udziału procentowego w kapitale podstawowym.

Cele i ryzyko

- 6.23. SzD przedstawia długoterminową wizję działalności oraz misję jednostki. Na tym tle informuje o celach jednostki i przyjętych w związku z tym założeniach w taki sposób, by jego użytkownicy rozumieli priorytety działań oraz mogli określić, jakie zasoby są niezbędne do osiągnięcia pożądaných celów. Informacje te pozwalają użytkownikom na ukształtowanie poglądów co do wyników działalności jednostki w przyszłości oraz ułatwiają ocenę aktualnych wyników na tle celów długoterminowych.
- 6.24. Prezentując informacje o celach jednostka wskazuje, w jaki sposób będą mierzone postępy w ich realizacji, w jakim czasie oczekiwana jest ich realizacja oraz kiedy nastąpią oceny postępów.
- 6.25. Jeżeli nastąpiły istotne zmiany celów jednostki, SzD zawiera ich opis.
- 6.26. SzD powinno ułatwić użytkownikom sprawozdania zrozumienie ryzyka i zagrożeń¹⁹⁾, jakie wiążą się z działalnością jednostki obecnie i w przyszłości oraz informować o ewentualnie podjętych środkach zaradczych. W SzD wskazuje się główne rodzaje i przyczyny – istotnego w warunkach jednostki – ryzyka, zarówno zewnętrznego (niezależnego od jednostki), jak i wewnętrznego oraz zagrożeń, jakie niosą dla działalności jednostki. W miarę możliwości celowe jest oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia danego, uznanego za istotne, ryzyka i jego wpływu na sytuację i działalność jednostki, przy uwzględnieniu odpowiedniego horyzontu czasowego. W szczególności przedstawiane są informacje na temat koncentracji ryzyka (np. związanego z uzależnieniem od kilku odbiorców, dostawców, krajów/regionów, wyrobów/towarów/usług, technologii, patentów itp.). SzD opisuje stosowany system zarządzania ryzykiem.
- 6.27. W przypadku, gdy jest to istotne dla oceny sytuacji lub oczekiwanego rozwoju jednostki, SzD przedstawia informacje na temat ryzyka związanego z posiadanymi przez jednostkę instrumentami finansowymi²⁰⁾, w tym:
- rodzaj ryzyka, na jakie jednostka jest narażona w związku z posiadaniem instrumentów finansowych (ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe – zmiany cen, ryzyko istotnych zakłóceń przepływów pieniężnych oraz utraty płynności finansowej),

---

¹⁹⁾ Por. art. 49 ust. 2 Ustawy.

²⁰⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 7 Ustawy.

- przyjęte cele i metody (w tym narzędzia) zarządzania ryzykiem, na które jednostka jest narażona w związku z posiadaniem instrumentów finansowych, w tym: metody identyfikacji i pomiaru ryzyka, metody sterowania i kontroli ryzyka. W szczególności opisuje się metody zabezpieczania istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń, charakter zabezpieczanego ryzyka, rodzaj stosowanych instrumentów zabezpieczających, miary stosowane do oceny efektywności zabezpieczenia, np. bieżący monitoring limitów ryzyka i niezbędne korekty zakresu zabezpieczenia, charakter powiązań zabezpieczających (mikro-, portfelowe, makro-zabezpieczenie).

Opis charakteru ryzyka może nastąpić na przykład za pomocą miar wrażliwości, zmienności lub zagrożenia. Opis celów i metod zarządzania ryzykiem wyjaśnia, w jaki sposób jednostka chroni się przed ryzykiem, na które jest narażona. Ujawniana jest klasyfikacja i charakter transakcji zabezpieczających stosowanych przez jednostkę oraz instrumenty finansowe stosowane do zabezpieczenia poszczególnych rodzajów ryzyka.

Zakres i szczegółowość ujawnień na temat ryzyka związanego z instrumentami finansowymi zależy od ich wartości oraz stopnia narażenia na to ryzyko – według kategorii transakcji rodzących ryzyko lub znaczenia obciążonych ryzykiem instrumentów finansowych, w relacji do wyniku finansowego (a w przypadku jednostek sporządzających sprawozdanie finansowe według MSR – całkowitego dochodu) lub aktywów netto jednostki.

- 6.28. Jeżeli organy uprawnione do kontroli lub nadzoru działalności jednostki stwierdziły naruszenie przez nią przepisów prawnych mające istotny wpływ na jej sytuację, jednostka informuje o tym fakcie w SzD oraz opisuje wynikające z tych naruszeń skutki, a także działania, jakie podjęto lub są podejmowane w celu ich uniknięcia. Opis taki zawiera w szczególności informacje o zakończonych w okresie objętym SzD ważnych postępowaniach administracyjnych i sądowych i ich wyniku oraz postępowaniach w toku i szansach na ich pozytywne rozstrzygnięcie. Jeżeli jednostka jest stroną postępowania sądowego z tytułu praw i obowiązków wynikających z zawartych przez nią umów, może poinformować o tym fakcie, jeśli uzna, że rozstrzygnięcie sporu wpłynie w sposób istotny na jej sytuację finansową lub ocenę jej pozycji na rynku.
- 6.29. Jeżeli okoliczności wskazują na niemożność lub poważne zagrożenia dla możliwości kontynuowania przez jednostkę działalności w dającej się przewidzieć przyszłości (tj. okresie nie krótszym niż jeden rok od dnia bilansowego), to w SzD wyjaśnia się, na czym zagrożenia te polegają i ich wpływ na obraz jednostki prezentowany w sprawozdaniu finansowym. Jeżeli istnieją poważne zagrożenia dla kontynuacji działalności, w SzD omawia się podjęte lub zamierzone działania naprawcze.

Wyniki działalności i sytuacja finansowa

- 6.30. SzD przedstawia za pomocą stosownych mierników finansowych i niefinansowych²¹⁾ (w tym operacyjnych), wraz z ich opisem i analizą, najistotniejsze informacje o przebiegu realizacji celów jednostki w okresie sprawozdawczym oraz sytuacji finansowej²²⁾. (rentowność, płynność, sytuacja majątkowa i finansowa) na koniec tego okresu, przewidywanym jej rozwoju²³⁾, w porównaniu z danymi za poprzedni okres lub okresy. Informacje te mają umożliwić użytkownikom poznanie czynników wpływających na działalność i kształtujących wynik oraz sytuację jednostki jak też wykazanie związków zachodzących między wynikami a postawionymi celami, a także umożliwić śledzenie tendencji i trendów, a na tej podstawie – zrozumienie, w jakim stopniu obecne wyniki mogą wpływać na potencjalne wyniki w przyszłości.
- 6.31. W przypadku niektórych jednostek celowa jest prezentacja w SzD wyników działalności w poszczególnych sferach rozwoju: ekonomicznej (finansowej), środowiskowej (wpływu na środowisko naturalne)²⁴⁾ i społecznej. W szczególności przydatne jest przedstawienie informacji dotyczących zagadnień społecznej odpowiedzialności jednostki i ochrony środowiska naturalnego (m.in. informacji o gospodarowaniu zasobami i składnikami przyrody, wpływie na środowisko naturalne, działaniach proekologicznych, opłatach środowiskowych i innych kosztach ochrony środowiska, działaniach społecznych w tym opis kampanii społecznych i polityki jednostki w tym zakresie).
Jednostka zobowiązana przedstawia informacje dotyczące środowiska naturalnego oraz zagadnienia społeczne w oświadczeniu (sprawozdaniu) na temat informacji niefinansowych (por. pkt 8.1 standardu)²⁵⁾.
- 6.32. Jeżeli jednostka prowadzi działalność, dla której regulacje prawne określają normy ostrożnościowe (np. wymogi kapitałowe, normy płynności), SzD zawiera informacje czy owe normy są spełnione oraz przedstawia ocenę bezpieczeństwa jednostki z punktu widzenia tych regulacji.
- 6.33. SzD przedstawia informacje na temat zdarzeń nietypowych, jednorazowych, które istotnie²⁶⁾ wpływają na działalność, wyniki i sytuację jednostki, ich charakter oraz zakres wpływu w objętym sprawozdaniem okresie oraz przewidywany w przyszłości. Chodzi przy tym zarówno o zdarzenia, jakie nastąpiły w roku obrotowym jak i po jego zakończeniu,

---

²¹⁾ Por. art. 49 ust. 3 Ustawy.

²²⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 4 Ustawy.

²³⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 2 Ustawy.

²⁴⁾ Por. art. 49 ust. 3 pkt 2 Ustawy.

²⁵⁾ Por. art. 49b ust. 10 oraz art. 55 ust. 2d Ustawy.

²⁶⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 1 Ustawy.

do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego²⁷⁾. SzD opisuje w szczególności zagadnienia dotyczące:

- założeń przyszłej i efektów już prowadzonej restrukturyzacji lub racjonalizacji, działalności jednostki,
- przejęć, połączeń oraz podziału jednostki,
- zawarcia lub zakończenia umów o współpracę lub innych istotnych umów,
- sporów zbiorowych,
- istotnych spraw spornych.

W przypadku, gdy jednostka prowadzi restrukturyzację lub racjonalizację, bądź istnieją takie skonkretyzowane zamiary, przedstawia jej główne założenia, tj. cel, zamierzone działania i ich horyzont czasowy oraz już przeprowadzone działania, planowane i poniesione nakłady oraz planowane i osiągnięte efekty.

W przypadku przejęć, połączeń i podziału spółek, SzD przedstawia ich podstawy prawne oraz uzasadnienie ekonomiczne.

Jeżeli jednostka zawarła lub zakończyła umowę o współpracę (lub inną znaczącą umowę), SzD przedstawia strony tej umowy, cel i charakter współpracy oraz przewidywane skutki podjętej decyzji.

- 6.34. Aby ułatwić zrozumienie sytuacji jednostki i umożliwić przeprowadzenie analiz długookresowych, jednostka może – w razie np. przejęć, połączeń lub podziału – podać w SzD informacje finansowe pro-forma. Informacje finansowe pro-forma (hipotetyczne) przedstawiają dane porównawcze, ustalone zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości wiążącymi jednostkę, dla takich warunków, jakie istniały w okresie sprawozdawczym (tj. np. zakładając, że połączenie lub podział jednostek miały miejsce wcześniej niż data ich wykazania w sprawozdaniu finansowym). W przypadku takim w SzD zaznacza się wyraźnie, że są to dane pro-forma, prezentowane jedynie dla celów ilustracyjnych i przedstawiają sytuację hipotetyczną a nie rzeczywistą.

Przy przygotowaniu informacji finansowych pro-forma przydatne jest stosowanie przepisów i wytycznych dotyczących prospektu emisyjnego.

Perspektywy

- 6.35. W SzD wymagane jest przedstawienie przewidywanego rozwoju jednostki²⁸⁾. Dobrą praktyką jest podbudowa przewidywań za pomocą prognoz i projekcji, w tym kluczowych mierników finansowych i niefinansowych, umożliwiających ocenę perspektyw jednostki co najmniej w najbliższym roku. Mierniki finansowe stanowiące przedmiot prognozy lub projekcji

²⁷⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 1 Ustawy.

²⁸⁾ Por. art. 49 ust. 2 pkt 2 Ustawy.

powinny być porównywalne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym. Pożądane jest też wskazanie celów i oczekiwań w dłuższym horyzoncie czasowym.

- 6.36. Jeżeli jednostka informuje użytkowników o swoich zamierzeniach i celach (np. poprzez media), wskazane jest zawarcie takich informacji również w SzD. Jeżeli jednostka publikowała prognozy lub projekcje, to w SzD przedstawia się i wyjaśnia ewentualne istotne różnice między nimi a faktycznie osiągniętymi wynikami.
- 6.37. Kierownik jednostki przedstawiając przewidywania i oczekiwania dotyczące rozwoju jednostki, omawia zarówno pozytywne, jak i negatywne trendy, wyraźnie wskazując czynniki zależne i niezależne od jednostki. Opis perspektyw jednostki powinien być realistyczny i uwzględniać zamierzenia oceniane jako prawdopodobne do osiągnięcia. Jeżeli cele i zamierzenia określono w ujęciu wartościowym i/lub ilościowym, to przedstawia się założenia przyjęte do szacunków oraz ryzyko z tym związane, tak by użytkownicy mogli ocenić prawdopodobieństwo realizacji celów.
- 6.38. Jeżeli z uwagi na warunki makroekonomiczne niepewność co do przyszłości jest nietypowo wysoka, co powoduje, że możliwości prognozowania są znacznie ograniczone, jednostka nie prezentuje konkretnych informacji dotyczących perspektyw. W takich przypadkach opisuje się w SzD ową niepewność i jej wpływ na zdolność jednostki do prognozowania oraz wpływ na wyniki działalności i sytuację finansową.
- 6.39. Jeżeli sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez biegłego rewidenta, a prognozy i projekcje wyniku finansowego lub dane pro-forma (por. pkt. 6.34 standardu) zawarte w SzD nie były weryfikowane przez biegłego rewidenta, celowe jest na to wskazać.

VII. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

- 7.1. Zasady ładu korporacyjnego określają wzorce kształtowania relacji spółek akcyjnych z ich otoczeniem. Kodeksy ładu korporacyjnego, zawierające zbiór dobrych praktyk z tej dziedziny stosowanych przez spółki akcyjne i ich organy, zwykle skierowane są do spółek giełdowych, jednak ich zasady mogą być przyjęte także przez inne jednostki. Stosowanie przez jednostkę zasad ładu korporacyjnego zwiększa jej wiarygodność, a publikowanie w SzD informacji na temat przyjętych w tym zakresie zasad czyni jednostkę bardziej przejrzystą.
- 7.2. Emitent przedstawia oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego²⁹⁾. Oświadczenie to jest wyodrębnioną częścią SzD.
- Dla spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie zasady (dobre praktyki) ładu korporacyjnego określiła Rada Giełdy.

---

²⁹⁾ Por. art. 49 ust. 2a Ustawy.

Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych określiła Komisja Nadzoru Finansowego³⁰⁾. Instytucja nadzorowana udostępnia na swojej stronie internetowej informację o stosowaniu zasad ładu lub odstąpieniu od nich.

- 7.3. Jednostka wskazuje zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega bądź który przyjęła dobrowolnie oraz miejsce, gdzie tekst zbioru jest publicznie dostępny, a także podaje informacje związane ze stosowaniem zasad ładu korporacyjnego, w tym także wykraczające poza wymogi przewidziane regulacjami.
- 7.4. Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego sporządzane przez zobowiązane do tego jednostki zawiera³¹⁾:
- wskazanie zasad ładu korporacyjnego, które nie były przez jednostkę stosowane, wraz z wyjaśnieniem okoliczności i przyczyn odstąpienia od ich stosowania oraz sposobu, w jaki spółka zamierza usunąć ewentualne skutki niezastosowania danej zasady lub jakie kroki zamierza podjąć by zmniejszyć ryzyko stąd wynikające w przyszłości,
  - opis sposobu działania walnego zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania,
  - opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki,
  - skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych spółki oraz ich komitetów³²⁾,
  - opis podstawowych cech stosowanych w jednostce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych wraz z jego oceną.
- 7.5. W oświadczeniu przedstawia się również informacje na temat posiadaczy papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę (w szczególności posiadających znaczne pakiety akcji), z uwzględnieniem uprzywilejowania akcji. Wskazuje się liczbę i wartość posiadanych znacznych pakietów akcji i udział poszczególnych posiadaczy, a także liczbę głosów na walnym zgromadzeniu i udział poszczególnych posiadaczy. W Oświadczeniu wskazuje się także wszelkie ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu oraz wszelkie ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych jednostki.

³⁰⁾ Uchwała nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r. w sprawie wydania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, Dz. Urz. KNF z 2014 r., poz. 17.

³¹⁾ Par. 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia. Uchwała nr 1013/2007 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie określenia zakresu i struktury raportu dotyczącego stosowania zasad ładu korporacyjnego przez spółki giełdowe.

³²⁾ W przypadku takim w „Charakterystyce jednostki” lub podobnym opisie pomija się informacje na ten temat.

Opis polityki różnorodności

- 7.6. Emitent zobowiązany zawiera w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego opis polityki różnorodności stosowanej do jego organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, celów tej polityki, sposobu realizacji oraz skutków w danym okresie sprawozdawczym³³⁾.
- 7.7. W opisie polityki różnorodności wskazuje się, które kryteria różnorodności są stosowane i wyjaśnia powody ich wyboru. Wybierając tego rodzaju kryteria, uwzględnia się wszelkie odpowiednie aspekty różnorodności³⁴⁾ w celu zapewnienia, by organy jednostki dysponowały wystarczającą różnorodnością opinii oraz wiedzy fachowej potrzebnej do poprawnego zrozumienia obecnych spraw i długoterminowych ryzyk, a także możliwości związanych z działalnością jednostki³⁵⁾.
- 7.8. Jednostka przedstawia w oświadczeniu również³⁶⁾:
- a) konkretne mierzalne cele uwzględnione w przyjętej przez nią polityce różnorodności oraz sposoby ich realizacji. Szczególnie użyteczne jest ustalenie ilościowych celów i ram czasowych oraz wskazanie w jaki sposób cele te są brane pod uwagę przy planowaniu rozwoju kadr, wyborze pracowników, ich mianowaniu oraz ocenie.
  - b) stan wdrożenia polityki różnorodności oraz osiągnięte w tym zakresie rezultaty w okresie sprawozdawczym (w odniesieniu do wszystkich aspektów polityki). W przypadku nieosiągnięcia celów w zakresie polityki różnorodności jednostka określa sposób, w jaki zamierza osiągnąć te cele, ze wskazaniem ram czasowych, w których ma to – wedle jej planów – nastąpić.
- 7.9. Jeżeli jednostka nie stosuje polityki różnorodności, to w oświadczeniu wyjaśnia tę decyzję³⁷⁾.

VIII. Oświadczenie (sprawozdanie) na temat informacji niefinansowych³⁸⁾

- 8.1. SzD jednostki zobowiązanej obejmuje rozszerzone informacje niefinansowe, przedstawione w formie oświadczenia na temat informacji niefinansowych, będącego wyodrębnioną częścią SzD³⁹⁾ albo odrębnego sprawozdania na temat informacji finansowych, zamieszczanego na stronie internetowej jednostki nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego⁴⁰⁾ (w tym drugim przypadku jednostka zobowiązana zamieszcza w SzD informację, iż sporządziła odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych i podaje adres strony internetowej, na której będzie ono dostępne).

³³⁾ Por. Par. 91 ust. 5 pkt 4 lit. 1 Rozporządzenia

³⁴⁾ Aspekty związane z różnorodnością mogą uwzględniać np.: wiek, płeć, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, pochodzenie geograficzne, doświadczenie międzynarodowe.

³⁵⁾ Por. pkt. 6 Wytycznych KE.

³⁶⁾ Por. pkt. 6 Wytycznych KE.

³⁷⁾ Por. § 91 ust. 5 pkt 4 lit. 1 Rozporządzenia

³⁸⁾ Przy opracowaniu tego rozdziału standardu uwzględniono główne wskazówki zawarte w Wytycznych KE.

³⁹⁾ Por. art. 49b ust. 1 Ustawy.

⁴⁰⁾ Por. art. 49b ust. 9 Ustawy.

Jednostka zobowiązana sporządzająca oświadczenie (sprawozdanie) na temat informacji niefinansowych zgodnie z wymogami ustawy spełnia obowiązek ujawnienia wskaźników oraz informacji, o których mowa w art. 49 ust. 3 pkt 2⁴¹⁾ (por. pkt. 5.9, 6.19, 6.21, 6.31 standardu).

8.2. Oświadczenie (sprawozdanie) na temat informacji niefinansowych obejmuje co najmniej⁴²⁾:

- 1) zwięzły opis modelu biznesowego jednostki;
- 2) kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki;
- 3) opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień:
  - a) społecznych i pracowniczych,
  - b) środowiska naturalnego,
  - c) poszanowania praw człowieka oraz
  - d) przeciwdziałania korupcji,

a także opis rezultatów stosowania tych polityk;

4) opis procedur należytej staranności⁴³⁾ – jeżeli są stosowane w ramach polityk, o których mowa w pkt 3;

5) opis istotnych ryzyk związanych z działalnością jednostki mogących wywierać niekorzystny wpływ na zagadnienia, o których mowa w pkt 3, w tym ryzyk związanych z produktami jednostki lub jej relacjami z otoczeniem zewnętrznym, w tym z kontrahentami, a także opis zarządzania tymi ryzykami.

8.3. Informacje niefinansowe przedstawiane są w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla oceny rozwoju, wyników i sytuacji jednostki zobowiązanej oraz wpływu jej działalności na zagadnienia, o których mowa w pkt 8.2.3 standardu.

Istotną przesłanką do doboru rodzaju i zakresu przedstawianych informacji niefinansowych jest wpływ działalności jednostki zobowiązanej na zagadnienia, o których mowa w pkt. 8.2.3 standardu.

8.4. Jeśli w okresie sprawozdawczym zaszły istotne zmiany modelu biznesowego, polityk lub głównych ryzyk, jednostka zobowiązana w oświadczeniu (sprawozdaniu) na temat informacji niefinansowych zamieszcza informację o tym, wraz ze stosownymi wyjaśnieniami.

Model biznesowy

8.5. Opis modelu biznesowego przedstawia profil działalności jednostki zobowiązanej oraz cel i sposób działania, a także wskazuje sposób tworzenia i dostarczania wartości w perspektywie długoterminowej.

---

⁴¹⁾ Por. art. 49b ust. 10 Ustawy.

⁴²⁾ Por. art. 49b ust. 2 Ustawy.

⁴³⁾ Ang. *due diligence*.

Opis modelu biznesowego może w całości lub części zastąpić opis charakterystyki działalności i zasobów, o których mowa w pkt. 6.5 i następnym standardu.

- 8.6. Opis modelu biznesowego obejmuje w szczególności: ogólny zarys sposobu działania jednostki zobowiązanej, wartości oferowanej różnym segmentom klientów za pośrednictwem swoich wyrobów, towarów lub usług, relacji z kontrahentami, kanałów komunikacji, dystrybucji i sprzedaży, organizacji wewnętrznej i najważniejszych procedur funkcjonowania, kluczowych zasobów i działań realizowanych w okresie sprawozdawczym, służących przekształceniu nakładów w wyniki, a także związków z innymi partnerami (interesariuszami), pozwalających na tworzenie wartości.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności

- 8.7. Oświadczenie (sprawozdanie) na temat informacji niefinansowych, oprócz informacji opisowych, przedstawia kluczowe użyteczne dla oceny jednostki zobowiązanej niefinansowe wskaźniki efektywności działalności. Dla interesariuszy szczególnie przydatne są informacje ilościowe, gdyż umożliwiają porównanie i ocenę postępów, zaś opisowe wyjaśnienia do wskaźników ułatwiają lepsze ich zrozumienie. Dlatego w oświadczeniu (sprawozdaniu) na temat informacji niefinansowych celowe jest przedstawienie zbilansowanego połączenia informacji jakościowych i ilościowych oraz związków między nimi. Ułatwia to związane przedstawienie kompleksowego, wyważonego obrazu.
- 8.8. Przydatne jest prezentowanie zarówno ogólnych wskaźników efektywności, jak i typowych dla danego sektora lub właściwych dla konkretnych kwestii tematycznych, gdyż przyczynia się to do zwiększenia porównywalności oświadczenia (sprawozdania) i ułatwia ocenę. Wskazane jest, aby jednostka zobowiązana prezentowała te same wskaźniki efektywności w kolejnych oświadczeniach (sprawozdaniach), aby umożliwić ocenę tendencji i postępów w realizacji określonych celów. Jeśli jest to uzasadnione powodami biznesowymi, technicznymi, środowiskowymi lub podobnymi, prezentowane wskaźniki efektywności mogą być modyfikowane. W takich przypadkach wskazane jest przedstawienie danych porównawczych za poprzednie okresy i wyjaśnienie skutków zmian.
- 8.9. Szczególnie przydatne jest przedstawienie kluczowych wskaźników efektywności w powiązaniu z wyznaczonymi celami (o ile zostały określone), wielkościami uważanymi za pożądane (np. ustanowionymi w rekomendacjach lub wytycznych), danymi historycznymi oraz w porównaniu z innymi podmiotami lub średnimi sektorowymi. Jednostka zobowiązana przedstawia kluczowe wskaźniki efektywności, które uważa za najbardziej użyteczne do pomiaru, monitorowania i oceny rozwoju, wyników, postępu i wpływu na otoczenie, a zarazem za ułatwiające porównanie z innymi podmiotami.

Polityki i rezultaty ich stosowania

- 8.10. Opis przyjętych i stosowanych przez jednostkę zobowiązaną polityk prezentuje jej podejście do zagadnień wymienionych w pkt. 8.2.3. standardu, głównych celów oraz sposobów, w jaki cele te mają być osiągnięte⁴⁴⁾.
Oświadczenie (sprawozdanie) grupy kapitałowej na temat informacji finansowych zawiera opis polityki grupy w danym obszarze, a nie polityki stosowane przez poszczególne jednostki wchodzące w skład tej grupy.
- 8.11. W opisie można przedstawić także zasady i sposób zarządzania, obowiązki zarządu (i nadzór nad zarządem), sposób, w jaki alokacja zasobów wiąże się z celami, zarządzaniem ryzykiem i zamierzonymi wynikami.
- 8.12. Jeżeli jednostka zobowiązana nie stosuje polityki w zakresie jednego lub kilku z wymienionych w pkt. 8.2.3 standardu zagadnień, to wyjaśnia powody, dla których nie stosuje tego rodzaju polityk.
- 8.13. Opis polityki stosowanej w zakresie zagadnień społecznych i pracowniczych obejmuje na przykład kwestie:
- wdrożenia podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy,
  - związane z różnorodnością, takie jak równe traktowanie (brak dyskryminacji) w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu,
  - związane z zatrudnieniem, w tym przeprowadzanie konsultacji z pracownikami lub udział pracowników, warunki zatrudnienia i warunki pracy,
  - relacji ze związkami zawodowymi, w tym poszanowanie praw związkowych,
  - zarządzania kapitałem ludzkim, w tym oddziaływanie na przebieg kariery zawodowej i zdolność do zatrudnienia, systemy wynagrodzeń i szkolenia,
  - bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - relacji z konsumentami, w tym zadowolenia konsumentów, dostępności, wyrobów, które mogą wpływać na zdrowie i bezpieczeństwo konsumentów, wpływu na konsumentów podatnych na zagrożenia,
  - odpowiedzialnego marketingu i odpowiedzialnej działalności badawczej,
  - relacji ze społeczeństwem, w tym wpływu na rozwój społeczny i gospodarczy społeczności lokalnych.

---

⁴⁴⁾ Istnieje wiele – ogólnych lub adresowanych do wybranych branż (sektorów) - międzynarodowych wytycznych, zawierających użyteczne wskazówki dotyczące stosowania polityk. Przykładami są: wytyczne OECD, wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, Trójstronna deklaracja zasad Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej, norma ISO 26000.

- 8.14. Tematyka faktycznego i możliwego wpływu jednostki zobowiązanej na środowisko naturalne oraz sposobu, w jaki obecne i przewidywalne kwestie mogą wpłynąć na rozwój, wyniki lub sytuację jednostki zobowiązanej obejmuje przykładowo informacje dotyczące:
- zapobiegania zanieczyszczeniom i skuteczności kontroli tych działań,
  - wpływu zużycia energii na środowisko,
  - bezpośrednich i niebezpośrednich emisji do powietrza (gazów cieplarnianych, substancji toksycznych, substancji eutrofizujących i zakwaszających itd.),
  - wykorzystywania i ochrony zasobów naturalnych (np. wody, gruntów) i związanej z tym ochrony bioróżnorodności,
  - gospodarowania odpadami,
  - wpływu na środowisko transportu lub wykorzystywania wyrobów, towarów i usług oraz ich unieszkodliwiania,
  - opracowywania wyrobów i usług ekologicznych.
- 8.15. Informacje o sposobie poszanowania przez jednostkę zobowiązaną praw człowieka mogą określać oczekiwania tej jednostki względem jej kierownictwa, pracowników i partnerów (w szczególności dostawców i podwykonawców) w zakresie praw człowieka, w tym podstawowych warunków pracy i wyjaśniać do czyich praw odnosi się zobowiązanie do ich poszanowania.
- 8.16. W odniesieniu do polityki przeciwdziałania korupcji i łapownictwu oraz sposobu postępowania w przypadku wystąpienia tych zjawisk pożądane jest przedstawienie informacji dotyczących organizacji, decyzji, instrumentów (rozwiązań) oraz zasobów służących walce z tymi zjawiskami. Jednym z aspektów, który może zostać podniesiony jest kwestia dotycząca sygnalistów (demaskatorów).
- Przydatne jest przedstawienie przez jednostkę zobowiązaną sposobu, w jaki ocenia ona zagrożenia korupcją i łapownictwem i podejmuje działania w celu zapobiegania lub łagodzenia ich negatywnego wpływu, monitoruje ich skuteczność oraz komunikuje się w tych kwestiach wewnątrz i na zewnątrz.
- 8.17. Oczekuje się, że oświadczenie (sprawozdanie) na temat informacji niefinansowych przedstawi użyteczny, rzetelny i wyważony obraz rezultatów polityk zastosowanych przez jednostkę zobowiązaną, odzwierciedlając w kompleksowy i zwięzły sposób wyniki podjętych przez nią operacji i działań, w tym wpływ jej działalności na zagadnienia, o których mowa w pkt. 8.2.3 standardu. Szczególnie przydatne jest wyjaśnienie związków między wynikami finansowymi a niefinansowymi jednostki zobowiązanej.

Procedury należytej staranności

- 8.18. Procedury należytej staranności dotyczą polityk, zarządzania ryzykiem i wyników, i mają na celu zapewnienie osiągnięcia konkretnego celu w ramach stosowanych polityk (np. zapewnić, by emisja dwutlenku węgla pozostawała poniżej określonego poziomu lub by w całym łańcuchu dostaw przestrzegano praw człowieka). Pomagają one w identyfikacji obecnych i potencjalnych negatywnych wpływów oraz zapobieganiu i łagodzeniu ich skutków. Jednostka zobowiązana przedstawia informacje dotyczące stosowanych przez nią procedur należytej staranności, przy uwzględnieniu zasady proporcjonalności, np. w odniesieniu do swoich dostawców i podwykonawców, zapobiegania negatywnym wpływom i łagodzenia ich skutków, ustanawiania celów polityk i pomiaru postępów w ich realizacji.

Ryzyka

- 8.19. Jednostka zobowiązana przedstawia informacje na temat głównych ryzyk związanych z jej działalnością (prowadzonych przez nią operacji, oferowanych wyrobów, towarów lub usług, łańcucha dostaw, relacji gospodarczych itp.) oraz sposobu (zasad, metod) i efektów zarządzania nimi. W szczególności wyjaśnia jaki wpływ wywarły główne rodzaje ryzyka na jej model biznesowy, operacje, wyniki rynkowe i finansowe oraz na jej otoczenie, niezależnie od tego czy wynika on z decyzji bądź działań jednostki, czy też z czynników zewnętrznych. Wskazane jest przedstawienie opisu procedur stosowanych do identyfikacji i oceny tego rodzaju ryzyk. W uzasadnionych przypadkach, przy uwzględnieniu zasady proporcjonalności, informacje na temat ryzyka mogą dotyczyć dostawców i podwykonawców.

Zasady, standardy, wytyczne

- 8.20. Sporządzając oświadczenie (sprawozdanie) na temat informacji niefinansowych jednostka zobowiązana może stosować dowolne zasady, w tym opracowane przez siebie zasady, krajowe lub międzynarodowe (w tym unijne) standardy, ramowe koncepcje, normy lub wytyczne⁴⁵⁾. Korzystanie z uznanych wzorców ułatwia interpretację i ocenę informacji oraz zapewnia ich porównywalność. Jeśli jednostka zobowiązana stosuje bezpośrednio któreś z zasad, standardów, norm lub wytycznych bądź wykorzystwała je do opracowania własnych zasad, w oświadczeniu (sprawozdaniu) na temat informacji niefinansowych wskazuje je⁴⁶⁾.

⁴⁵⁾ Wykaz przykładowych standardów, ramowych koncepcji i, norm i wytycznych zawiera Załącznik.

⁴⁶⁾ Por. art. 49b ust. 8 Ustawy.

Załącznik

Przykładowe standardy, ramowe koncepcje, normy i wytyczne, jakie mogą być zastosowane przy sporządzaniu oświadczenia (sprawozdania) na temat informacji niefinansowych:

- Standard Informacji Niefinansowych⁴⁷⁾,
- Globalna Inicjatywa Sprawozdawcza⁴⁸⁾,
- system ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) wraz z powiązаныmi sektorowymi dokumentami referencyjnymi⁴⁹⁾,
- norma Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej ISO 26000⁵⁰⁾,
- inicjatywa ONZ Global Compact⁵¹⁾,
- wytyczne Organizacji Współpracy Regionalnej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych⁵²⁾,
- trójstronna deklaracja zasad Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej⁵³⁾,
- standardy Rady ds. Standardów Zrównoważonej Rachunkowości⁵⁴⁾,
- Międzynarodowe Ramy Sprawozdawczości Zintegrowanej⁵⁵⁾,
- Modelowe wytyczne dotyczące przekazywania informacji z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego inwestorom uczestniczącym w Inicjatywie ONZ na rzecz Zrównoważonych Giełd Papierów Wartościowych⁵⁶⁾,
- kluczowe wskaźniki efektywności Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Analityków Finansowych z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego⁵⁷⁾,
- standardy AccountAbility⁵⁸⁾,
- standardy Rady ds. Standardów Ujawniania Informacji dotyczących Klimatu⁵⁹⁾,

---

⁴⁷⁾ Standard Informacji Niefinansowych jest regulacją środowiskową, której opracowanie było koordynowane przez Fundację Standardów Raportowania oraz Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych. SIN ułatwia polskim spółkom wypełnienie obowiązków raportowania informacji niefinansowych określonych Dyrektywą 2014/95/UE. SIN w szczególności omawia znaczenie mierników i ich doboru z punktu widzenia rynków kapitałowych oraz przedstawia szczegółowy opis obszarów wymagających raportowania, z uwzględnieniem propozycji kluczowych mierników i ich potencjalnej ważności dla jednostek reprezentujących różne sektory; <https://standards.org.pl/sin/>

⁴⁸⁾ Global Reporting Initiative, <https://www.globalreporting.org/standards>

⁴⁹⁾ Eco-Management and Audit Scheme, http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

⁵⁰⁾ ISO 26000 - Social responsibility, <https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html>

⁵¹⁾ www.unglobalcompact.org

⁵²⁾ Guidelines for Multinational Enterprises of the Organisation for Economic Cooperation and Development, <http://www.oecd.org/corporate/mne/>

⁵³⁾ Tripartite Declaration of principles concerning multinational enterprises and social policy of the International Labour Organisation, http://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm

⁵⁴⁾ Sustainability Accounting Standards Board, www.sasb.org

⁵⁵⁾ International Integrated Reporting Framework, <http://integratedreporting.org>

⁵⁶⁾ Model Guidance on reporting ESG information to investors of the UN Sustainable Stock Exchanges Initiative, <https://www.unglobalcompact.org/take-action/action/stock-exchange-reporting>

⁵⁷⁾ European Federation of Financial Analysts Societies' KPIs for Environmental, Social, Governance, http://www.effas-esg.com/?page_id=206 oraz <http://effas.net/about-us/commissions/cesg-environment-social-and-governance.html>

⁵⁸⁾ AccountAbility AA1000 Standards, <http://www.accountability.org/standards/>

⁵⁹⁾ Climate Disclosure Standards Board, www.cdsb.net

- Wytyczne dotyczące śladu środowiskowego produktu i organizacji⁶⁰⁾,
- cele zrównoważonego rozwoju ONZ, rezolucja z dnia 25 września 2015 r. „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”⁶¹⁾,
- Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka wdrażające ramy ONZ „Ochrona, poszanowanie i naprawa”⁶²⁾,
- wytyczne OECD dotyczące należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka wraz z suplementami⁶³⁾,
- projekt na rzecz ujawniania informacji dotyczących emisji dwutlenku węgla⁶⁴⁾,
- Wytyczne FAO–OECD dotyczące odpowiedzialnych łańcuchów dostaw rolnych⁶⁵⁾,
- Wytyczne dotyczące sprawozdania strategicznego Rady ds. Sprawozdawczości Finansowej Zjednoczonego Królestwa⁶⁶⁾,
- Protokół w sprawie kapitału naturalnego⁶⁷⁾,
- Kodeks zrównoważonego rozwoju wydany przez niemiecką Radę na rzecz Zrównoważonego Rozwoju⁶⁸⁾.

---

⁶⁰⁾ Product and Organisation Environmental Footprint Guides,

http://ec.europa.eu/environment/eussd/pdf/footprint/OEF%20Guide_final_July%202012_clean%20version.pdf

⁶¹⁾ UN Sustainable Development Goals, Resolution of 25 September 2015 transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁶²⁾ Guiding Principles Reporting Framework on Business and Human Rights, <https://www.ungpreporting.org/>

⁶³⁾ OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains from Conflict-Affected and High-Risk areas, <http://www.oecd.org/corporate/mne/mining.htm>

⁶⁴⁾ CDP, dawniej Carbon Disclosure Project, www.cdp.net

⁶⁵⁾ Guidance for Responsible Agricultural Supply Chains of FAO-OECD, <http://www.oecd.org/daf/inv/investment-policy/rbc-agriculture-supply-chains.htm>

⁶⁶⁾ Guidance on the Strategic Report of the UK Financial Reporting Council, <https://www.frc.org.uk/accountants/accounting-and-reporting-policy/clear-and-concise-and-wider-corporate-reporting/narrative-reporting/guidance-on-the-strategic-report>

⁶⁷⁾ Natural Capital Protocol, <https://naturalcapitalcoalition.org/protocol/>

⁶⁸⁾ Sustainability Code of the German Council for Sustainable Development, <https://www.nachhaltigkeitsrat.de/en/alte-seiten-und-inhalte/alte-seiten-deaktiviert/sustainability-code/>